Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 96 THURSDAY, MAY 21 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 21-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 96 РІК CV

УЛЯНА ДЯЧУК ПЕРЕОБРАНА НА ПРЕДСІДНИКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

34-ТА КОНВЕНЦІЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ В ТОРОНТО ВИБОРОМ ГОЛОВНОГО УРЯДУ НА ЧОТИРИРІЧНУ КАДЕНЦІЮ

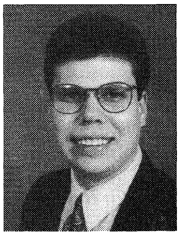
Торонто (Г. Колесса). — Тут у вівторок, 19-го травня в Готелі Шератон, закінчилася 34-та Конвенція Українського Народного Союзу, яка проходила від 15-го травня.

В останньому дні нарад відбулося голосування на вибір 25-членного Головного Уряду, в склад якого входить шість членів Екзекутиви, п'ять членів Контрольної Комісії (один з Канади) і 14 радних (два з Канади).

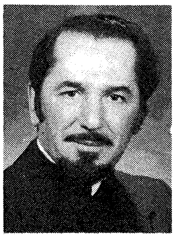
У висліді голосування, Уляна Дячук була переобрана на третю чотирічну каденцію 122 голосами. Редактор „Українського Тижневика" Рома Гадзевич отримала 99 голосів. Переобрані були також заступниця предсідника Аня Дидик-Петренко і секретар Марта Лиско. Новообраним заступником предсідника став Стефко Куропась, а виконуючий обов'язки касира Стефан Качарай був обраний на цей пост. Новообраним директором на Канаду став о. Мирон Стасів.

У. Дячук

С. Куропась

о. М. Стасів

А. Дидик-Петренко

М. Лиско

С. Качарай

Присягу новообраного Головного Уряду перевів 97-літній почесний член Головного Уряду Степан Куропась, колишній заступник предсідника, син якого Мирон займав, а тепер внук Стефко займає цей пост.

Після присяги відспівано „Христос воскрес" і український національний гимн.

Конвенцію закінчила предсідник У. Дячук подякою за вибір та закликом до делегатів організувати принайменше по 10 членів річно і в цей спосіб причинитися до росту УНСоюзу.

ВИСЛІДИ ВИБОРІВ ДО ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:

Предсідник — **Уляна Дячук (122)**, Рома Гадзевич (99);

Заступник предсідника — **Стефко Куропась (116)**, Євген Іванців (83);

Директор на Канаду — **о. Мирон Стасів (через аклямацію)**;

Заступниця предсідника — **Аня Дидик-Петренко (через аклямацію)**;

Секретар — **Марта Лиско (через аклямацію)**;

Касир — **Стефан Качарай (через аклямацію)**;

Контролери: **Василь Пастушок (157), Степан Гавриш (155), Олександер Серафин (145), Ярослав Завійський (116), Мирон Ґрох (105)**, Марко Дацківський (80), Іван Винник (47);

Радні: **Тарас Шмаґала, мол. (161), Алік Худолій (146), Текля Мороз (130), Галина Колесса(121), Микола Дяківський (118), Володимир Корчинський (115), Василь Шеремета (115), Василь Лучків (112), Стефа Гаврилюк (105), Андрій Воробець (102), Євген Осціславський (97), Варка Бачинська (90), Андрій Скиба (87), Олександер Качковський (74)**, (Оксана Тритяк отримала 85 голосів, але згідно зі статутом, мусіла уступити це місце кандидатові з Канади О. Качковському); Йосиф Гаврилюк (76), Ігор Гайда (73).

Закриття ЧАЕС залежатиме від надходження західніх фондів

Київ. — 18-го травня міністер закордонних справ Борис Тарасюк дав зрозуміти країнам „Великої сімки", що Чорнобильська АЕС працюватиме доти, доки Україна не отримає на її закриття біля 1.2 блн. дол.

Заяву свою Б. Тарасюк зробив після того, як „Велика сімка" і Росія на своєму засіданні в Бірмінгемі в Англії закликали Київ закрити ЧАЕС до 2000 року і таким чином виконати свою обіцянку.

„Обидві сторони повинні виконувати свої зобов'язання. Для України — це закрити Чорнобиль, а для 'Великої вісімки' — профінансувати закриття", — сказав Б. Тарасюк, зазначаючи, що спочатку повинні надійти фонди.

Як відомо, в ухваленому в 1995 році Меморандумі про взаєморозуміння Україна пообіцяла закрити ЧАЕС до 2000 року, а сім найрозвиненіших країн Заходу — виділити на це гроші. З того часу обидві сторони звинувачують одна одну у невиконанні взятих на себе зобов'язань.

На засіданні „Велика сімка" також пообіцяла Україні підтримку у проведенні економічних реформ, поставивши будь-яку допомогу у частинну залежність від закриття ЧАЕС. Не зважаючи на непорозуміння у питанні Чорнобиля, загальний тон заяви „Великої сімки" щодо економічної ситуації в Україні був оптимістичний.

Президент Франції Жак Ширак сказав, що раніше було модно помічати в Україні лише все погане. Тепер же лідери світових економічних потуг дивляться на Україну певніше і менш песимістично. Секретар міністерства фінансів Німеччини Юрген Штарк сказав, що процес реформ в Україні, який почався дуже повільно, прискорив свій хід.

„Велика сімка" також похвалила Уряд України за прийняття пляну фінансового видужання енергетичного сектора, закликавши, однак, провести глибокі реформи для поліпшення інвестиційного клімату.

Британська нафтова компанія обіцяє Україні сприяння

Київ. — 14-го травня під час зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою директор британської компанії „Брітіш Петролеум Інтернешенел" Джан Рашбі пообіцяв посприяти Україні в транспортуванні каспійської нафти в Європу через Одесу, повідомила УНІАР.

За те, щоб переганяти каспійську нафту своєю територією, змагаються Росія і Туреччина. Росія почала будувати у Новоросійську великий нафтовий термінал, сподіваючись заволодіти майбутнім прибутковим транспортним шляхом. В Україні ж Одеський нафтовий термінал, будівництво якого намагаються загальмувати комуно-проросійські сили в Україні, вже готовий прийняти 12 млн. тонн сирови.

Зустріч Л. Кучми і Дж. Рашбі, на якій обговорено й інші актуальні питання ділового партнерства, відбулася після засідання Координаційної ради з питань чужоземних інвестицій при Президенті України. Дж. Рашбі високо оцінив це засідання і подякував голові української держави за запрошення на нього.

Дж. Рашбі також заявив, що його компанія готова допомогти Україні у видобутку газу у дніпровсько-донецькому басейні. За його словами, видобуток можна збільшити втричі, що забезпечить власні потреби України в газі. Л. Кучма пообіцяв, що найближчим часом буде завершено юридичне оформлення єдиної акціонерної компанії, що вирішуватиме проблеми нафти і газу в Україні.

Президент України зазначив на зустрічі, що його політика полягає у створенні такого інвестиційного клімату в Україні, який відповідав би міжнародним стандартам і сприяв діяльності закордонних компаній, у тому числі такому потужному партнерові, як „Брітіш Петролеум Інтернешенел. „Адже самотужки вирішувати проблеми дуже важко і це вимагатиме багато часу", — сказав він.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НОВА СТРУКТУРА В ҐВАРДІЇ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма затвердив нову організаційну штатну структуру Національної Ґвардії. Загальна чисельність НГУ не перевищуватиме 26,600 осіб. Її основу становитимуть дивізії, штаби яких розташовано у Львові, Симферополі, Донецькому і Чугуєві, а також окремі бригади і Харківський Військовий Інститут Національної Ґвардії України. Крім того, у селищі Висока Піч Житомирської области буде зформовано нову частину — окрему навчальну бригаду ґвардії.

РОЗСЛІДУЮТЬ УБИВСТВО В. ГЕТЬМАНА

КИЇВ. — Правоохоронні органи України отримали оперативну інформацію з Черкас про можливу причетність окремих осіб до вбивства голови правління Української міжбанківської біржі Вадима Гетьмана у зв'язку з його участю у парляментарних виборах. Про це повідомило українське радіо, відкликаючись на міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. За його словами, у Черкасах працює оперативна група МВС у складі 30 осіб, очолювана заступником міністра Володимиром Мельниковим.

СЕСТРИ С. БАНДЕРИ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ

ЛЬВІВ. — "Героїня України" і "Українська мати" — такі почесні звання запроваджено в Україні з ініціятиви львівської громадськости, місцевого Фонду міжнародного католицького чину Василіян і Львівської Обласної Ради. Перші нагороди отримали 10 жінок-мешканців Львівської области, серед них — дві рідні сестри Степана Бандери. Крім того, ініціятивна група звернулася до Президента Кучми з проханням представити для нагородження орденом Княгині Ольги матерів, діти яких ризикували життям задля відновлення української держави.

П'ЯТИРІЧЧЯ КРИМСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут 14-15-го травня в актовій залі Кримського Медичного Інституту відбулася наукова сесія "Проблеми стабільного розвитку Криму", присвячена 5-ій річниці створення Кримської Академії наук. До складуАкадемії обрано 200 науковців вищої кваліфікації, 20 з них — громадяни інших держав. Члени Академії брали безпосередню участь у розробці низки проєктів, програм та концепцій у різних галузях науки, в тому числі у формуванні та здійсненні регіональної науково-технічної політики в Україні, розвитку інноваційної діяльности, вирішення проблем енергозбереження в Криму тощо. Кримська Академія бере участь у виданні ряду наукових журналів, спільно з Комітетом науки та регіонального розвитку при Раді Міністрів Автономної Республіки Крим видає науково-практичну збірку "Питання розвитку Криму".

КОНФЕРЕНЦІЯ "ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРА: ПРАКТИКА, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ"

ЛЬВІВ. — У Львові відбулася наукова конференція "Здоров'я школяра: практика, досвід, проблеми". Її учасникивідзначали, що сьогодні в Україні хворий кожен другий учень. За словами завідуючої відділом гігієни дітей та підлітків міської санітарної епідемічної станції Мирослави Опаровської, минулого року, у порівнянні з аналогічним періодом 1996 року, значно зріс показник так званої шкільної патології: число випадків короткозорости збільшилося у п'ять разів, захворювань органів травлення — у 3.6, психічних розладів — в 4.7 раза.

Л. КУЧМА ПРИВІТАВ ГОЛОВУ ВР КРИМУ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма привітав Леоніда Грача з обранням його на пост голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Голова держави висловив упевненість, що досвіді особисті якості нового голови Кримського парляменту сприятимуть консолідації представницького органу Автономії, економічному та соціяльному розвиткові реґіону, котрий є важливою складовою української держави. Під час телефонічної розмови з Л. Кучмою з Л.Грач запевнив Президента, що парлямент автономії працюватиме у конституційному полі України, твердо дотримуючись духу і букви закону.

Ю. КРАВЧЕНКО ВІДВІДУЄ МОСКВУ

КИЇВ. — Пресовий центр громадських зв'язків Міністерства Внутрішніх Справ (МВС) МВС України повідомив, що до столиці Російської Федерації виїхала делегація МВС України на чолі з міністром Юрієм Кравченком. Члени делегації разом зі своїми російськими колегами розглянуть проблеми обміну оперативною інформацією, боротьби зі злочинністю в прикордонних областяхобох держав, питання взаємодії у боротьбі з наркобізнесом, транснаціональною злочинністю, нелегальною міграцією тощо.

У СВІТІ

ПАКІСТАН, НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА тиск міжнародної спільноти, цілком не спішиться підтвердити чи заперечити його наміри щодо атомових випробувань. Таку настанову пакістанського прем'єр-міністра Наваза Шаріфа підтвердив Сейґіро Нобору, особистий післанець японського прем'єр-міністра. Він також зазначив, що прем'єр-міністер і Гоґар Аюб, міністер закордонних справ, обидва сказали йому, що уважно розглядають усі можливості, беручи до уваги в першу чергу національну безпеку Пакістану. Іншими словами, в Пакістані ніхто нічого не говорить, ані не дає будь-яких познак своїх рішень в цій справі, а напруження між Пакістаном та Індією зростає. Аналітики розціюючи існуючу ситуацію побоюються можливих конфліктів між обидвома країнами.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 18-ГО ТРАВНЯ, адвокати Департаменту юстиції та генеральні прокуратори 20-ох стейтів назвали „Майкрософт", найбільшу виробничу фірму засобів комп'ютерного програмування, нелегальною монополією та вирішили її потягнути до судової відповідальности щоб примусити змінити тактику продукції та продажу своїх товарів. Це антитрестівське судове потягнення може тривати роками і до часу його закінчення товар, який є центром уваги, може стати не до ужитку. Справу призначено судді Окружного суду Томасові Пенфілдові Джексонові, котрий вже попереднього мав справи з фірмою „Майкрософт". Перше переслухання в цій справі призначено на п'ятницю, 22-го травня.

Ядерні вибухи в Індії турбують світ

Вашінгтон. — Як уже інформовано, минулого тижня Індія здійснила на атомовому полігоні Покгарам у стейті Раджастган спочатку три, а відтак ще два ядерні вибухи, що було цілковитою несподіванкою для всіх розвинутих країн, в тому числі й для З'єднаних Стейтів Америки, розвідувальні служби яких не змогли вчасно передбачити небезпечних плянів індійських атомників.

Відразу після того, як Президент ЗСА Билл Клінтон під час своєї берлінської візити прийняв рішення застосувати проти Індії економічні санкції, міністерство закордонних справ Великобританії у своїй офіційній заяві гостро засудило атомові випробування в Індії, потрактувавши їх „неповагою до думки міжнародної спільноти і викликом миронослим зусиллям світу, спрямованим на ядерне роззброєння".

Прем'єр-міністер Японії Рютаро Гашімото під час пресової конференції з приводу індійських ядерних вибухів проголосив, що його країна припиняє надавати для Індії безоплатну фінансову допомогу, а також найближчими днями розгляне питання про заморожения єнових кредитів для Делі.

Канада відкликала свого амбасадора з Індії „для консультації з приводу підземних ядерних випробувань в Індії". Проте заступник прем'єр-міністра Герберт Ґрей відкинув звинувачення депутатів від опозиційних партій в тому, що на канадський уряд лягає частина вини за вибухи в Індії, оскільки Канада свого часу доставляла для Індії атомові реактори. Г. Ґрей нагадав, що ця достава здійснювалася під умовою, що реактори не призначатимуться для військових цілей. Канадсько-індійське співробітництво в ділянці ядерної технології було припинене після того, як Індія в 1974 році здійснила своє перше ядерне випробування.

ЗСА припиняють санкції проти торгівців з Кубою

Лондон. — Уряд президента Билла Клінтона і Європейський союз домовились про закінчення їхнього довготривалого непорозуміння в справі американських санкцій проти деяких закордонних фірм, що діють в Кубі, Ірані та Лібії.

Однак поки це може стати дійсністю, потрібно згоди Конгресу. Згадане домовлення у понеділок, 18-го травня, після закінчення вершинної конференції „Великої вісімки", офіційно підтвердили президент Б. Клінтон і прем'єр-міністер Тоні Блейр. Згідно з домовленням ЗСА тимчасово відкличуть свої санкції проти тих европейських фірм, які в Кубі уживають сконфіскованих майно для своєї діяльности або вкладають гроші в енергетичні проєкти в Ірані чи Лібії. Конкретно це означає, що такі компанії як французька Тоталь, російська Газпром і малайзійська Петронас можуть спокійно продовжувати пляни свого 2 блн. дол. контракту в розбудові Південно Парських покладів природного газу в Ірані.

У заміну Європейський союз погодився припинити експорт прецизійної техніки до Ірану та Лібії, а крім того, европейці обіцяли в майбутньому стримувати придбання нерухомостей сконфіскованих режимом кубинського диктатора Фіделя Кастра. Щоб здійснити цю обіцянку, Европа погодилась завести глобальну реєстрацію сконфіскованого майна та попередити міжнародні фірми, котрими торговельними трансакціями ім не дозволяється займатися.

Президент Б. Клінтон на спільній пресовій конференції з прем'єр-міністром Т. Блейром і президентом Європейського союзу Жаком Сантером сказав, що раді з приводу цього домовлення.

ШИРОКОГО ЗАСЯГУ ТАЄМНЕ слідство виказало, що мехіканські банкіри відмивають кожного року мільйони долярів для колюмбійських і мехіканських картелів наркотиків. Офіційні чинники ЗСА сподіються у зв'язку зі згаданим слідством заарештувати понад 180 осіб. У понеділок, 18-го травня, федеральні офіційні чинники повідомили засоби масової інформації про закінчення цього трирічного слідства мехіканських банків і їхніх урядників, котре вперше підтверджує їхню пряму причетність до відмивання грошей для колюмбійського картелю Калі та мехіканського картелю Хуарез.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Кому заваджав В. Гетьман?

В Києві вбито кришталево чесного політика, національно свідомого державного діяча, мудру і добру людину зі знаменитим українським прізвищем — Вадим Гетьман. Навіть ця одна, нібито другорядна, обставина мусить сколихнути українським суспільство! Адже йдеться про своєрідний символ українства: і вийняткова професійна обдарованість колишнього голови Національного Банку України, і його добра та несхитна воля у справі запровадження і втримання високої вартости гривні, і його надзвичайно перспективні проєкти розбудови господарства України — все це, у поєднанні з „гетьманським" прізвищем і рідкісним, як на теперішню українську атмосферу, політичним і моральним авторитетом, зробили його об'єктом ненависти всього антиукраїнства. Кулі, що вбили В. Гетьмана, були спрямовані в серце незалежної України.

Українська суспільна думка має всі підстави пов'язувати цей чорний злочин з усіма попередніми кривавими розправами над відомими українцями — над славним нашим піснярем Володимиром Івасюком, поетом Василем Стусом, християнсько-демократичним лідером Василем Січком, журналістом і церковним діячем Володимиром Кательницьким та іншими — на жаль, вже можна сказати: багатьма іншими.

В оприлюдненій Українською Християнсько-Демократичною Партією заяві з приводу вбивства В. Гетьмана стверджується, що цей підступний атентат є „частиною неоголошеної війни проти українського народу, проти його державної та економічної самостійности, проти його душі та інтелекту...". А теперішній голова Національного Банку України Віктор Ющенко, учень і послідовник В. Гетьмана, коментуючи трагедію, сказав: „Убивство Вадима Гетьмана — ганьба для України. І якщо ми не можемо вберегти таких людей, то треба чекати проблемного майбутнього. Це вбивство — досить невдала демонстрація контролі над економічною та політичною ситуацією в країні — є дуже серйозним сиґналом для інвесторів, і це дуже прикро, тим більше, що сталося це напередодні зборів Европейського банку реконструкції і розвитку, які мають відбутися в Києві...".

Київська преса незалежницько-державницького спрямування годиться в тому, що головною причиною вбивства В. Гетьмана була його твердість в обороні стабільної гривні. Тим часом збоку виконавчої влади і напівпідпільних оліґархічних кланів зростав тиск на реформаторську школу В. Гетьмана. Цьому тискові сприяла величезна соціяльна заборгованість держави. Замість ефективно реформувати економіку, стимулюючи прибуткові виробництва, антиреформаторські урядові кола хотіли девальвувати гривню і в цей фальшивий спосіб розрахуватися з боргами. В. Гетьман і його однодумці не дозволяли зробити це. Та йшлося, властиво, не лише про економіку, але про всю політику української держави, про її здатність чи нездатність до реформ і досягнення дійсної, а не формальної незалежности, підвищення матеріяльного рівня народу. В. Гетьман і його оточення репрезентували майбутню Україну — державу з сильною національною економікою, і саме це не припало до смаку лютим ворогам української незалежности.

„Його енерґії, знань, терпіння вистачало на все, що допомагало повертати громіздкий український корабель на новий курс, до процвітання та стабільности... Не всім подобалась його гостра думка, незалежність і непідкупність. Злодійське, жорстоке вбивство у розквіті творчих сил — свідчення того, що не все гаразд у його рідній країні, якій він був відданий до кінця своїх днів...",— підкреслила у траурному повідомленні велика група українських політиків.

Щодо нас, українців західнього світу, то ми вбивство В. Гетьмана розглядаємо на ширшому історичному тлі національно-визвольної боротьби українського народу, який, як жодний інший, зазнав кривди від своїх сусідів, при чому вони діяли не тільки зброєю, але всіма можливими способами, не гребуючи засобами і методами, переважно — саме безчесно, ницо, з-за рогу, по-злодійськи. Жертвами антиукраїнських підступів впали Симон Петлюра, Євген Коновалець, Степан Бандера, Лев Ребет — найбільші національні провідники, які піднімали Україну з рабських колін до волі і незалежности. Промовистим в цьому сенсі є й останній випадок. Він засвідчує, що на Україну протягом усього XX століття, як на його початку, так і так тепер, в кінці, зазіхають чорні, пекельні сили, метою яких є відібрати від нас право на життя. Єдиною відповіддю на всі ворожі наміри може бути політичне і церковне об'єднання нашого народу — лише в цьому випадку він стане недосяжним для злобного україножерства.

Ярослав Гайвас

НОВА ДІЙСНІСТЬ ВИМАГАЄ НОВИХ РІШЕНЬ

Парляментарні вибори в Україні 29-го березня ц.р. ввійдуть в історію української держави як дуже характеристичний, особливої ваги, може навіть переломовий акт. Які глибокі будуть його наслідки, залежить від того, чи знайдуться відповідні людські сили, здібні на велике зрушення в суспільстві. Ті сили мусять уміти не лише сміливо, але без ілюзій і тенденційности вивчити перебіг тих виборів та створену ними дійсність. Всякий самообман, перекладання вини на інших, самооправдування тільки пошкодить.

Дрібні партії — марна трата сил

Два місяці після тих виборів, коли напруження згасло, ми пізнали багато закулісних деталів. Бачимо, що свідоме українство мало величезні шанси на кращі висліди, навіть на перемогу. Втім, в остаточному рахунку вибори не вийшли найгірше, але це повнотою залежить від тих, що добилися дечого і матимуть доступ до дальшого керування державним життям — під умовою, що зуміють опанувати існуючу дійсність і використати в ній усе можливе.

А можливостей не бракує. Хоч для дрібних партій і груп, які так болюче програли, це очевидний присуд закінчити свою партійну, а навіть політичну еґзистенцію. Бо пішли на вибори примітивно, по-аматорськи. Не завдали собі труду вивчити методи та виборчу стихію, щоб не робити прикрих помилок. Парляментарані вибори — це масові акції, в яких активними авторами є мільйони людей. Підготова до таких виборів мусить бути всередині великих людських мас. В політичних, а зокрема партійних, осередках передвиборча акція мала характер камерної. Говорили між собою групи „втаємничених", в таємниці тримали свої заходи і рішення, а спільноту запевнили у своїй перемозі, не подаючи реальних арґументів, бо їх і не мали.

А тепер, після важких ударів і невдач, прийшов час, щоб вони виступили перед суспільством і пояснили свої помилки та їхні причини, якщо б ті мініпартії та групи хотіли б ще щось у національній політиці означати.

Немає сумніву, що однією з найшкідливіших помилок була постійна пропаґанда під гаслом „щоб моєму сусідові корова здохла", що відштовхувало виборців і знеохочувало їх. А в додатку додавало антиукраїнським силам нагоду говорити про нас: „Ось бачите, як жеруться між собою!". І ніколи не буде забагато засуджувати нашу отаманію, яка, як дехто вважає, є в наших ґенах. Ще не забулася і бованіє перед нашими очима потвора тієї отаманії, яка значно причинился до упадку української державности в 1917-20-их роках і вже вискакували нові отамани, тільки не зі своїми вояками, але з мініпартіями.

Шкода, що ті, які це зробили, сидять тепер тихо, хоч мали б скласти звіт перед суспільством. Але українська громадськість щораз більше і виразніше говорить про це. Про це йде мова на більших і менших зустрічах, це тема безконечних діялогів, бо людей свідомих, що живуть громадськими проблемами і їх добре розуміють, в Україні не бракує. В одному числі „Свободи" читаємо аж дві серйозні статті на цю тему — М. Семчишина „Щось недоброго діється в данському королівстві", і редакційну. Заголовок статті М. Семчишина запозичений з трагедії Шекспіра „Гамлет", де є славний вислів, який став власністю усього світу: „Бути чи не бути?" І в нас він сьогодні став найактуальніший. „Бути че не бути?" промовляє в Україні на кожному кроці. Національна драма українського народу, сподіймося, перейшла свій критичний пункт у березневих виборах, і кожен мусить доложити своїх зусиль, щоб „бути".

Важлива розмова в Києві

Наша громадськість в Україні і поза нею відчуває гарячу потребу обговорити, ґрунтовно і всебічно, те, що сталося в останніх виборах. Українська громадськість побачила, що вона сама мусить включитися у з'ясування тих проблем і допомогти знайти дорогу, засоби і людей, щоб не сталося ще гірше. В Києві в тій цілі відбулася широка нарада, яку названо „круглий стіл". На неї були запрошені широкі кола української громадськости. Але ще до тієї наради відбулися розмови і наради в Києві. Відомі кияни, які стоять у центрі українського життя в Києві, директор Інституту Українознавства проф. Петро Кононенко та головний редактор газети „Вечірній Київ" Віталій Карпенко запропонували створити Українську Партію. Обидва вони кандидували на народних депутатів і, на жаль, обидва не вийшли. Подібно, як програв цілий ряд передових київських громадян і громадсько-політичних діячів в Україні. Між ними довголітній політичний в'язень, засуджений большевиками на кару смерти, Левко Лук'яненко, брати Горині і численні інші. Самі ті неуспіхи відомих діячів, які ще так багато можуть зробити в українській справі, є великою неприємністю.

Увага київського „круглого стола" сконцентрувалася, між іншим, і на питанні організаційної розв'язки наслідків березневих зборів. Ширше обговорено пропозицію Кононенка-Карпенка створити єдину всенаціональну Українську Партію. Були численні голоси „за", але були й "проти". Л. Лук'яненко, голова фактично першої національно-демократичної партії, Української Республіканської Партії, зневірений невдачею березневих виборів, висловився проти спроб творити таку партію, бо разом з нею, як сказав він, „виникне шість нових". Була також пропозиція об'єднуватися довкола найсильнішої національно-демократичної партії, тобто Народного Руху України. Але деякі з них виступили проти Руху, закидаючи йому, а особливо його лідерові В'ячеславові Чорноволу, „коляборацію з владою".

До остаточного рішення — далека дорога

А до остаточних оцінок і рішень ще дорога далека. Такі „круглі столи" повинні відбуватися якнайчастіше. На них треба оцінювати не лише становище. Єдина партія, та ще й названа „Українська Партія" носить у собі міцні коріння розходжень і конфліктів, бо хіба всі інші не будуть українські? Творити „єдину", наставлену на свою виключність, тобто фактично „монопартію", та ще й з нічого, — хіба це не означатиме боротьбу з усіми?

Є новий парлямент, буде новий Кабінет Міністрів і нам цього треба якнайскоріше. Було б найгірше зразу відкинути новий уряд, бо він „принципово нікудишній". Зачекаймо, що він робитиме. Покищо справляється незле. Різні групи й партії, навіть ті, що хотіли „імпічменту вже", заспокояться, може, прийдуть до розуму, спробують добиватися конкретних успіхів, що їх потребує народ.

А коли йдеться про сильну, сильнішу між усіми іншими, партію, то її треба створити, побудувати, виростити. А це не справа одного дня, одного „круглого стола". На це треба часу, людської праці, матеріяльних засобів. І така партія мусить мати успіхи, бо тільки успіхами вона з'єднає людей, притягне нових членів. Бо хто з нас піде до партії, що не має успіхів?

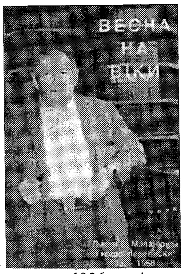
Юлія Войчишин

Нова книжка — ще один аспект особистости Є. Маланюка

Оксана Сембай-Галицька, „Весна на віки: листи Є. Маланюка з нашої переписки", 1953-68, 1997, 243 стор.

У Дітройті заходами Оксани Сембай-Галицької вийшла друком книжка, яка приверне увагу дослідників творчости найвизначнішого поета діяспори Євгена Маланюка і в Україні, і за океаном.

О. Сембай-Галицька, 17-літньою дівчиною відпочиваючи в місцевості Камінь Довбуша в Карпатах в 1936 році, познайомилася з 39-літнім Євгеном Маланюком і, за її власними словами, „від цього моменту, весь час його побуту, майже кожного пополудня чи вечора, була в його товаристві, або ще з кимсь з товариства, або виключно з ним". Між ними нав'язалася приязнь, яка після воєнної завірюхи Другої світової війни відновилася аж в 1953 році за океаном і продовжувалася до смерти поета в 1968 році. Мимо того, що Оксана була замужем і матір'ю трьох синів, і за ці 15 років вони зустрілися тільки два рази, раз в Ню Йорку і раз в Чикаґо, але переписувалися постійно. Оксана помістила в книзі 167 листів (копії оригіналів і транскрипти) від Маланюка, а ще бодай шість, каже вона, загубилися.

Вступну статтю до книги „Весна на вуки" написала філолог Марія Гарасевич, в якій подала сильветку поета та його місце в українській та світовій літературі. Книга багато ілюстрована витинками з газет, фотографіями з різних пір та включає літературні віршовані і прозові спроби самої авторки.

На перший погляд, впадає у вічі брак редактора, у висліді чого матеріяли не упорядковані, текст не перевірений, трапляються стилістичні і ортографічні помилки та інше. У розділі „Мої спомини" авторка цитує слова „Добрий день, моя (не моя!) Оксано!" з листа Маланюка від 31-го жовтня 1967 року, якого помилково не поміщено в книзі. Фактично він існує і авторка, для потвердження, вислала копію. Зредаговану версію цього автобіографічного розділу О. Сембай-Галицької треба було помістити на початку книги, щоб ознайомити читача з нею як співучасницею листування між нею і Маланюком, що і є найважливішим в цій книзі.

Але не хочеться нагологшувати тільки неґативи книжки, бо, слава Богу, що вона взагалі вийшла! І це ми, всі ті, що займаються чи займалися вивченням Маланюка, завдячуємо Оксані. Вона зробила, що могла, бо мимо того, що зверталася до деяких людей й інституцій, як вона казала, — потрібної помочі не дістала.

Важливість цих листів в тому, що Маланюк у них скидає маску „імператора залізних строф", і ми бачимо Маланюка — людину, яка, проживаючи самотою у Форест Гил біля Ню Йорку, творить уявний світ „Весна на віки", оснований на пережитім в минулому, з Каменем Довбуша, вишневою Оксаною, до якої дуже обережно, але все ж таки він звертається у своїх листах такими ніжними висловами: „Люба, мила, дорога Оксано!" та „Безмежно мила Оксано!", або з турботою: „Зоре моя, що з вами?" чи з гіркотою: „Моя, не моя Оксано". Поет в одному з листів так і пише: „Як Ви можете припускати, що Ваші листи мені можуть „набридати"... Таж кожен Ваш лист, як Мефістофель Фавста, робить мене на років тридцять молодшим... І я знову поринаю в липневу ніч над Притом... І чую запах чийогось волосся... і бачу вишні чиїхсь очей..." Він звіряється їй з проблем свого особистого життя — зустріч з сином Богданом, смерть дружини Богуміли, радість з внука, як і жаліється з приводу поганого здоров'я, описуючи в подробицях. В цих листах також виявляється глибока поетова релігійність та абсолютна віра в Бога. Він гостро критикує українську спільноту в діяспорі і в Україні, а навіть і окремих відомих людей. Одним словом, ці листи — це манна з неба для справжнього дослідника Євгена Маланюка, як і кожного, хто цінить його творчість.

Сергій Білоконь

Механізм масового винищення людей за большевиків

III

Починаючи з найперших днів совєтської влади, протягом кількох десятиліть усе населення країни було ретельно зареєстроване за сукупністю визначених ознак. Держава провадила обліки й організувала анкетування (самообмови). І вже з найперших днів існування цієї інформаційної бази, нехай на початках дуже фраґментарної, її почали використовувати. Зібрана інформація характеризувала людей по-різному. З точки зору офіційної ідеології, дещо з того виразно компромітувало.

Якщо переписи населення провадяться в багатьох країнах світу, не завдаючи населенню особливих прикрощів, — в умовах тоталітаризму це може тягнути за собою „відповідальність". В СССР це було особливо небезпечно тим, що його провідники (тепер таких людей чомусь називають політичною елітою) провадили конкретний соціяльний експеримент, вирішивши змінити наявний тип населення на інший, відповідно до маркс-ленінської теорії. Це й була соціяльна революція.

На початках існування большевицької влади для вирішення актуальних практичних завдань, передусім виявлення колишніх військових, офіцерів царської та добровольчої армій, вистачало примітивної реєстрації чоловічого населення.

Треба сказати, що на початках існування большевицької влади у центральній Росії до тих військових, що на падіння царату не реаґували й не зрушилися з місця, було певне довір'я. Пояснюється воно, розуміється, в першу чергу прямим інтересом. На місце банд, що складались великою мірою з марґінального, люмпенізованого елементу, большевикам треба було створити боєздатну армію, придатну для завоювання світу в інтересі світової революції. І вони таку армію створили. Для досягнення цієї мати їм знадобились, природно, ті самі обліки.

У січні-лютому 1919 року на території Московської військової округи було проведено переоблік усіх колишніх офіцерів, що служили в цивільних установах. Перевірка виявила 3,252 колишніх офіцерів, себто величезний контингент ще не використаного командного складу. У результаті здійснених заходів було відібрано й відправлено в діючу червону армію 559 колишніх офіцерів, серед яких 123 душі мали військові звання від капітана й вище. 225 осіб було призначено на командні пости.

Засадничо інакше з самого початку поставилась влада до колишніх офіцерів „на місцях". Як відомо, уже на початку 1918 року банди Муравйова винищували в Києві усіх осіб, пов'язаних із структурами Центральної Ради, та офіцерів старої армії. За оцінками Українського Червоного Хреста, у ті дні в Києві було ліквідовано 5,000 осіб. Це був яскраво виявлений геноцид.

У Криму в 1920-21 роках убивства військових, що залишились на батьківщині після виходу вранґелівського війська на еміґрацію, набули так само масового характеру. Збереглися розстрільні справи на 100, 200 й більше офіцерів, що складаються лише з анкет і вироку. Вирок був відомий більшовикам уже наперед. Приклад — розстрільна справа на 287 офіцерів, засуджених у Феодосії на засіданні надзвичайної трійки 4-го грудня 1920 року. Кримський погром викликав навіть спеціяльну ревізію ВЦИК'у, під час якої було допитано комендантів окремих міст. На своє виправдання вони пред'явили телеграми Бели Куна і секретарки кримської організації РКП Розалії Землячки (Залкінд), з наказом негайно розстріляти усіх зареєстрованих офіцерів та військових чиновників.

Аналітичною пашпортизацією дорослого населення, що перебувало на державній службі, можна вважати анкетування. Треба нагадати, що на кожного службовця, студента, ба навіть школяра, заводились особові справи. Якщо у таборах, підкреслював Солженіцин, большевики додумались до самоохорони в'язнів, їхнього самоспостереження й самоконтролі, то й винахід анкет був спрямований на те саме. У цій тюрмі люди стерегли себе самі, адже, по суті, анкети були самообмовами. Вони містили питання, чи не потрапив бува під репресії хтось із родичів, а спеціяльна нотатка зобов'язувала людину ставити до відома відділ кадрів про будь-які зміни. Отже, жінка ще вчора ввечері мала „чисту" анкету. Уночі її чоловіка „забирали". Не „органи" мали тепер клопотатись, щоб викинути її з праці, а вона сама. Бо працівник, який заповнює особистий листок, повинен про всі наступні зміни „... повідомляти за місцем роботи для внесення цих змін в його особисту справу", — так формулювалось це зобов'язання в „особистих листках", що датуються 1950-ми роками, — мабуть, навіть після XX з'їзду.

Під час німецької окупації у київській газеті „Українське Слово", часів Івана Рогача й Олени Теліги, Ф. Ґладков опублікував характерний антисовєтський фейлетон „Анкетоманія". Героєві цього фейлетону, якомусь агрономові, доводилося щотижня заповнювати анкети по 278 запитань: „Анкети переслідували його весь час. Вночі снилося йому, ніби йде він широким шляхом, який тягнеться далеко, далеко і зникає десь за обрієм. Коли він придивився краще до цього шляху, йому здалося, що це не шлях, а величезна анкета з багатьма сотнями запитань, яка простягнулась і зникла десь за обрієм. Холодний піт вкривав його тіло, і він прокидався".

Виходило так, що протягом цілого життя все населення країни від 16 років заповнювало безліч всіляких анкет за найрізноманітніших нагод. Відповідні органи не шкодували мільйони людино-годин на вивчення всього цього матеріялу. Наприклад, делеґат XII з'їзду КПб)У Василь Кузьменко, з 1933 року заступник НК РКІ" (наркома Робітничо-Селянської Інспекції), у передз'їздівській евфорії розбалакався занадто щиро. Він написав в анкеті, що 1917 року належав до соціялістів-революціонерів, а з 1918 — до ВКП(б). Хтось невідомий зловісно занотував олівцем: „В особистому листкові пише, що в ін [ших] партіях не був". Цікава анкета начальника п/о (політвідділу) МТС Сватівського району Донецької области Іполита Комарницького. У її нижньому правому кутку знаходимо нотатку: „Розроб. [ляється]" (російською мовою), себто на основі вивчення документації його почали готувати до арешту.

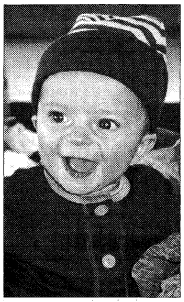
Цікавлячись наявною популяцією, влада провадила (здебільшого методами анкетування) соціологічне дослідження великих масивів населення. Крім того, шляхом індивідуального вивчення підходила до окремих осіб. Разом це давало досить об'єктивне уявлення про внутрішню ситуацію в країні. Ясна річ, допитливість влади спрямовувалась і за кордон, де вона студіювала ситуацію зовнішню.

У побуті й популярній літературі справи-формуляри називають енерґійним словом „досьє". Як відомчий, так і народний термін означає те саме — збірку документів, що компромітують ту чи іншу особу. Коли і в яких формах чекісти почали їх запроваджувати, точно не відомо. Знаємо тільки, що біля витоків цієї паскудної справи стояв Ленін. 4-го вересня 1922 року в Горках у Леніна побував Дзержинський. Наступного дня він записав у щоденнику директиви свого шефа щодо вигнання представників нельояльної інтеліґенції за кордон. Ленінські настанови Дзержинський розвинув і конкретизував для свого заступника Уншліхта таким чином: „Необхідно виробити плян, постійно кореґуючи його й доповнюючи. Треба всю інтеліґенцію розбити за групами. Приблизно так:

1) Белетристи, 2) Публіцисти й політики, 3) Економісти (тут потрібні підгрупи): а) фінансисти; б) паливники; в) транспортники; г) торгівля; д) кооперація тощо. 4) Техніки (тут також підгрупи): а) інженери; б) агрономи; в) лікарі; г) генштабісти тощо. 5) Професори й викладачі й т. ін. й т. ін.

(Продовження буде)

НОВІ ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

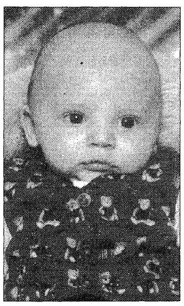
Лука-Павло Івасиків. син Ксені і Марка Івасикових. Вписала до УНСоюзу хрестна мама Марта Зєлик.

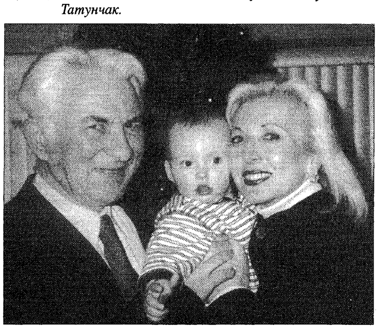
Калина-Оля Івасиків доня Ксені і Марка Івасикових. Вписала до УНСоюзу хрестна мама Софійка Зєлик.

Константин Мартинюк, нар. 4-го листопада 1996 р. в Івано-Франківському, Україна, наймолодший член 388-го Відділу УНСоюзу ім. Богдана Лепкого в Бей Гарбор Іїлс, Фла. У члени УНСоюзу вписали Константина бабуся Оксана Татунчак-Ўрста та прадід Омелян Татунчак.

Михайло Андрій Донован, син Михайла і Анни Донован, новий член 283-го Відділу УНСоюзу в Аубурн, Н.Й. Вписали свого внука Михайла його бабця Емілія і дідо Микола Пінчаки. Ціла родина паньства Пінчак є членами 283-го Відділу УНСоюзу.

Андрій МекМікин новий член 76-го Відділу УНСоюзу, син Росса і Христини МекМікин. Вписали свого внука в члени УНСоюзу дід Юрій і бабця Оксана Базилевські.

У НЕДІЛЮ, 17-ГО ТРАВНЯ, у Бірмінґгамі в Англії закінчилися наради голів найбільш індустріяльних країн світу, „Великої сімки", яка вперше цього року офіційно була названа „Великою вісімкою", бо до неї включено Росію. Група старої сімки, куди входять ЗСА, Британія, Франція, Німеччина, Італія, Канада і Японія, буде дальше існувати в окремому змислі та матиме право зустрічатися без участи Росії у вирішуванні деяких спірних питань, зокрема тих, які відносяться до ґльобальних фінансів. На початковій сесії нарад у п'ятницю, 15-го травня, де обговорювано справи азійської фінансової кризи, російський президент Боріс Єльцин не був присутнім, однак був присутнім пізніше, коли обговоювались справи Індії, Індонезії та Балканів. На конференції голови найбільш індустріяльних країн світу в основному приобіцяли якнайшвидше допомогти з боргами найбіднішим країнам світу.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

повідомляє, що

ЧОТИРИТИЖНЕВІ ВИХОВНО-ВІДПОЧИНКОВІ ТАБОРИ УЗХ

на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па.
ДЛЯ ДІТЕЙ у ВІЦІ 7-15 РОКУ ЖИТТЯ

починаються

в НЕДІЛЮ 5-го ЛИПНЯ 1998 року.

Тижнева оплата 120.00 дол.,
а реєстраційна оплата 25.00 дол. одноразово.

Таборова комісія просить зголошувати дітей чимскорше, бо місця обмежені,з уваги на те, що будемо гостити велику групу дітей з України. Зголошуватись на тел.:

Володимира Кавка: **1-610-623-2309**
або
Уляна Процюк: **1-215-235-3709**

Листи адресувати:
W. Kawka, 2415 Dovon ln., Drexol Hill, Pa. 19026-1001

Доповідь Р. Гайди

На запрошення Патріярхального Т-ва Відділу в Ню Йорку, 15-го березня ц.р., в приміщенні НТШ, відбулася доповідь голови Ради Мирян і делеґата Другої Сесії Патріяршого Собору Української Греко-Католицької Церкви — Роми Гайди. Доповідачка, колишня голова Крайового Патріярхального Т-ва ЗСА, член „Пакс Романа", яка в минулому успішно провела акцію підписів мирян до Ватикану в обороні нашої Церкви, і організатор катехизації в парохії. Голова відділу о. диякон Юрій Малаховський, привітавши присутніх, представив доповідачку, як людину глибоко віддану нашій Церкві та її духовному відродженню.

Доповідач Р. Гайда, проаналізувавши документи Ватикану, зокрема декрет Другого Ватиканського Собору про Апостолят мирян і документ-звернення Папи Івана Павла II до „Христу-вірних мирян", поділилася думками про завдання і ролю мирян в структурі Церкви, темі, якій присвячена сесія Патріяршого Собору УГКЦ, що відбудеться цього року у Львові. За словами прелеґентки, „сьогодні назрів час до перегляду взаємовідносин і відповідальности у Вселенній Церкві, тому слід приглянутися з перспектив богословія, церковної традиції і потреб сьогодення". Основною місією Церкви, як християнської спільноти, є ширити і впроваджувати в життя науку Христа Св. Євенгелію і освячувати її тайнами: хрищення, евхаристії, покаяння, подружжя, священства.

Церква — духовне поєднання духовенства і вірних, завданням яких є поширювати цю місію на землі. Наповнення людського життя змістом Христової науки дало Церкві цілий ряд визначних богословів. Довгими століттями монашество не вважалося кліром, а радше молитовною спільнотою мирян, що поширювали Христову науку серед народу та були носіями християнської культури, особливо в Східніх Церквах раннього християнства. Київська та інші Східні Церкви визначалися глибокоморальним, віруючим мирянством, носіями євангельської науки, що внесло в тогочасну культуру глибокий богословський зміст та увійшло в традицію Східньої Церкви, даючи приклад практичного примінення теологічних понять в житті, що і підтверджується словами Папи Івана Павла II у Зверненні до „Христувірних мирян". Історія Вселенської Церкви розглядає два окремі річища християнських традицій: західнє і східнє. Джерелом обидвох є Христос-Бог, однак, шляхи їхнього розвитку різняться підходом розуміння Божого об'явлення в житті. Римська Церква — традиція Заходу — пішла слідами Римської імперії, організуючи свої структури по юридичній лінії з визначенням богословських понять обрядів і авторитету. Після занепаду Візнатії Схід втратив свій центр, де зберігалася старинна традиція. Занепад Київської Церкви прийшов з упадком Київської Руси і Царгорода.

В поході ґльобальних політичних і суспільних змін XX сторіччя визначило питання співжиття Вселенської Церкви серед конфесійного плюралізму, принесло самоусвідомлення і потребу перегляду ефективности душпастирської праці. Декрет II Ватиканського Собору про апостольство мирян закликає мирян до динаміки євангелізації, оживлення діяльности мирян у житті Церкви. Діяльність мирян доповнює працю душпастирів в різних ділянках: катехизації, адміністрації парохії, епархії, в міжнародних і суспільних ділянках, вдержуючи завжди співвідношення з церковними властями.

В дусі належної підготови мирян до згаданого Собору УГКЦ відбудеться З'їзд і конференція Українського Патріярхального Собору Об'єднання (УПСО), в якому візьмуть участь визначні доповідачі УГКЦ з України і діяспори. Конференція відбудеться 30-го травня 1998 року в готелі Рамада Інн, Іст Ґановер, Н. Дж.

Оксана Луцька

ПОДЯКА

17-го серпня 1997 р. несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ШВАҐЕР

бл. п.
інж.

СТЕПАН ПРОЦИК

Висловлюємо сердечну подяку о. Тарасові Лончині, пароxові Помісної УКЦеркви св. Тройці в Silver Spring, MD за похоронні відправи і проповідь — прощання покійного.

Дякуємо Петрові Крулеві і Миколі Ставничому за дякування і спів під час похоронних відправ, владиці УПЦеркви Антонію, що дозволив відправити заупокійну Службу Божу в храмі УПЦеркви св. Андрія та о. Богданові Желехівському УПЦеркви за участь в похороні.

Щиро дякуємо ред. Миколі Ґаліву, Богданові Качорові і Степанові Хемичові за прощальні слова під час Парастасу і похорону.

Окремо дякуємо ред. Миколі Ґаліву за змістовний допис про покійного в журналі „Патріярхат", д-р Михайлові Марунчакові за допис в „Бюлетені" Світової Ліги Українських Політичних В'язнів і редакторам „Обіжного Листка Фонду Катедр Українознавства" за некролог.

За вислови співчуття дякуємо професорам і працівникам Гарвардського Університету, Інститутові Української Археографії НАНУ у Києві, Львівській Богословській Академії, т-ві „Україна" у Києві, Шкільній Раді НУРШ у Філядельфії, ґоловній управі Світової Ліґи Українських Політичних В'язнів і Політичній Раді ОУНз.

Щиро дякуємо д-рові М. Марунчакові за збірку на „Фонд св. п. Степана Процика в Равенсбруку", для вшанування україн-ських жінок політв'язнів, які карались в нацистських конц-таборах

Дякуємо проф. М. Лабунці, д-р М. Прокопові, М. Бохнові, д-р З. і В. Ґіль, диригентові В. Кардашеві, д-р Ф. Сисинові, д-р З. Когутові, інж. В. Процикові та С. і М. Хемичам за співчуття і за особисті розради.

Висловлюємо спеціяльну подяку інж. В. Лагошнякові, д-р О. Волянському, проф. В. і О. Карпинич, що здалека приїхали на похорон, Є. і Р. Саламахам і М. Ставничому за переведення збіркових лист і Ренті Саламаха за фотографії похоронних обрядів. Сердечна подяка д-р Л. і Н. Бабякам за відвідини, щиру розраду і участь у похороні. За вислови співчуття і полегшення нашого горя щиро дякуємо О. і Л. Лабунькам, інж. І. і М. Куземським, інж. І. і Н. Даниленко, д-р С. і Т. Тимків, Т. Демчук, Н. Захарченко, Т. Ясінський, Т. Бень, Л. Лемішка і Д. Кострубяк та всій родині, приятелям і знайо-мим, які брали участь в похоронних відправах.

Наша глибока подяка всім, що склали датки замість квітів на свіжу могилу бл. п. Степана Процика:

<u>На св. ЛІТУРГІЇ:</u>

Андрій і Оля Білик, Марія Борковська, Микола і Зірка Ґалів, Стефан Каленндер, д-р Михайло і Наталія Марунчак, інж. Володимир Процик.

<u>НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ св. ТРОЙЦІ В SILVER SPRING, MD.:</u>

по 1,000 дол. Люба Процик, д-р Роман і Лідія Процик, д-р Степан і Тамара Тимків;
по 100 інж. Моріс і Оксана Ґресс, д-р Ока Грицак, д-р Михайло і Ґаля Паламар, д-р Леонід і Оксана Мостович, д-р Микола і Ірина Ільчишин, інж. Володимир і Таня Демчук, Андрей Гарасимяк;
по 50 д-р Любомир і Надія Бабяк, інж. Микола і Зірка Ґалів, д-р Ярослав і Богданна Ґелети, інж. Модест і Наталя Захарченко, Остап і Ірена Зинюк, Лідія Кий, інж. Богдан і Оля Козак, Дарія Кострубяк, інж. Іван і Марія Куземські, Дарія Кузик, д-р Андрій і Лідія Лемішка, Надія Михайлюк і Валя Вахлай, інж. Олександер і Анна Пришляк, Евген і Рента Саламаха, Іван і Уляна Сось, Микола і Ірена Ставничі, д-р Петро і Христя Ставничі, Остап і Анна Стельмах і Уляна Стек, Степан і Марія Хемич, Богдан і Таня Ясінські;
30 Оксана Старосольська'
по 25 Богдан і Теофіля Артимишин, Анна Ґавдяк, Ігор і Наталка Ґавдяк, о. Тарас і Ярослава Лончина, Сергій і Лідія Ковальчук, Віліям і Ґалина Контічіо, Степан і Галина Максимюк, Василь Надраґа, Анастазія Онуферко, Марта Перейма, Анна Тарнавська;
по 20 Лідія Бук, Михайло Бохно, д-р Андрій і Христя Грушкевич, Марта Ясінська.

<u>НА РЕДАКЦІЮ „ЛІТОПИСУ УПА":</u>

1,000 дол. Люба Процик;
700 д-р Роман і Лідія Процик;
по 100 Константин і Тереса Бень, інж. Моріс і Оксана Ґресс, проф. Мирослав Лабунька;
по 60 Сергій Ковальчук, Анастазія Онуферко;
по 50 дол. д-р Любомир і Надія Бабяк, д-р Євген і Анізія Ґіль, інж. Іван і Наталія Даниленко, о. Богдан і Надія Желехівські, проф. Іван і д-р Наталія Коропецькі, Богдан Лисяк, д-р Мирослав і Люба Прокоп, Євген і Рента Саламаха, Лев і Олександра Стадниченко, Степан і Марія Хемич;
по 25 Стефан і Ольга Голуб, Іван і Катерина Іванчук, д-р Іляріон і Донна Калиневич, проф. Володимир і Олена Карпинич, Стефан і Ґалина Максимюк, Олександер Михалюк, Микола і Ірена Ракуш.

<u>НА ФОНД СВ. П. СТЕПАНА ПРОЦИКА В РАВЕНСБРУКУ (СВІТОВА ЛІҐА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ):</u>

500 дол. Люба Процик;
400 д-р Роман і Ліда Процик;
200 Іван Лагола;
по 100 Олена Вітик-Войтович, Максим Вовк, д-р Микола Дейчаківський, Василь Дідюк, д-р Іван Дутко, Богдан і Іванна Качор, д-р Михайло і Наталія Марунчак, д-р Леонід і Оксана Мостович, Дмитро Недовіз, Дмитро і Люба Федорко;
по 50 Микола Поглід, Володимир Сорока (у нім. марках), інж. Роман Шраменко;
15 Ярослав і Іванна Клим.

<u>НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ:</u>

по 1,000 дол. Люба Процик, д-р Роман і Лідія Процик;
по 100 інж. Василь Лагошняк, д-р Осип Данко, д-р Михайло і Галина Паламар;
по 50 інж. Демян Кордуба, Олександер і Анна Пришляк, Адріян і Лідія Стецик;'
25 Марія Пасічник.

<u>НА ДОПОМОГУ ПОЛІТИЧНО РЕПРЕСОВАНИХ В УКРАЇНІ:</u>

500 дол. Люба Процик;
50 з продажі "Незалежного Бюлетеня" і „Поклику Сумління".

<u>НА РЕДАКЦІЮ ЖУРНАЛУ „ПАТРІЯРХАТ":</u>

100 дол. Люба Процик;
25 д-р Зеновік і Володимира Ґіль і Ігор Ґіль.

Ще раз дякуємо всім, що з нами відпровадили нашого дорогого мужа і батька на вічний спочинок.

Дружина — ЛЮБА
дочка — ОКСАНА
син — РОМАН
з родинами.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в понеділок, 18-го травня 1998 р. відійшла у вічність у Філядельфії на 53-му році життя наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.
інж.

МАРІЯ ФЕЛІНСЬКА

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 22-го травня 1998 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109E Tabor Rd. Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу о год. 10-ій ранку в церкві Благовіщення 1206 Valley Rd, Melrose Park, Pa., а відтак на цвинтар Пресвятої Марії в Факс Чейсі, Па.

Залишені у смутку:
сестра — ЗЕНЯ ЧЕРНИК з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ з дітьми ОЛЕГОМ, ІГОРЕМ і МАРТОЮ
брат — ЮРІЙ

Ділимося сумною вісткою, що 2-го травня 1998 р. в Баффало, Н.Й., в ранніх годинах відійшов у вічність на 88-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ

бл. п.
д-р медицини

ВОЛОДИМИР ПАСІКА

Нар. 1-го червня 1909р. в селі Остальцях, р-н Теребовля, Тернопільської обл.

Письменник, журналіст, дійсний член НТШ. Належав до Об'єднання Українських Письменників „Слово".

Залишив у глибокому смутку:
дружину — АНГЕЛИНУ
дочку — ОЛЕКСАНДРУ ПРАВАК з чоловіком ПЕТРОМ
внуків — ОКСАНУ
— АДРІЯНУ з чоловіком МИКОЛОЮ ТИМЧЕНКО
— РОМАНА
— МИРОНА
ближчу і дальшу родину в Україні, Канаді і ЗСА.

Ділимося сумною вісткою, що 10-го травня 1998 р. упокоївся в Бозі на 75-му році життя у Вінніпеґу, Канада, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і КУЗИН

бл. п.

ЗИНОВІЙ КРУЦЬКО

абсольвент філії Української Академічної Гімназії у Львові та Манітобського Університету, колишній менаджер фірми „Джейкоб-Кровлей", довголітній голова читальні „Просвіта" у Вінніпеґу та активний член в українських товаариствах і організаціях.

ПАНАХИДА і похоронні відправи відбулися 13-го і 14-го травня в катедрі свв. Володимира і Ольги у Вінніпеґу, а похоронено покійного на цвинтарі Всіх Святих.

В глибокому смутку залишилися:
дружина — ЛІДІЯ
син — БОГДАН
дочка — ХРИСТИНА
кузини:
у Вінніпеґу — СТЕПАН КРУЦЬКО
в ЗСА: — МАРІЯ ВЕНЗІВСЬКА з родиною
— ОРЕСТ КОЛТУНЮК з родиною
— ЛЮБОМИР КОЛТУНЮК з родиною
в Україні: — АНАТОЛЬ МЕТЕЛЛЯ, ОКСАНА БОЙКО, МАРІЯ СІРСЬКА з родинами
в Австралії:— РОМАН КРУЦЬКО з родиною

Ближча і дальша родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Вечір українських казок у Дітройті

В п'ятницю, 24-го квітня ц.р., учні 12-ої кляси та хор української католицької середньої школи Непорочного Зачаття в Дітройті повели нас у дивовижний світ казки.

Сцена з вечора-казки.

Казка — це один з жанрів розповідної літератури, писана прозою або віршем. В казках багато видуманих подій часто фантастичного характеру. Народні казки — одна з найдавніших і найпоширеніших форм народної творчости всіх народів. Казки мають повчальний та розваговий характер, іноді з елементами сатири.

Ніна Куфко, за словами Раїси Галешко, зважились на створення винахідливих п'єс, черпаючи сюжети для них з криниці народної мудрости. Вона уникає жорстокости, всього недоброго. В її п'єсах добро завжди перемагає над злом. А головне, письменниця наділяє свої персонажі українськими національними рисами, „вдягає їх в український народний одяг і переносить в рідне середовище". Твори Ніни Куфко попри всю їхню літературність, сприймаються як проста бабусина казка — з відкритою доброю мораллю. Вони написані з посмішкою, що додає їм більше тепла.

Цим разом учні поставили п'єси-казки із збірника „Заяча крамничка" — „Жабеня Гульк" — ведуча М. Степньовська, „Гуси-Лебеді" — ведучий А. Квітковський, „Дідова Ріпка" — ведучий М. Чіхон, „Колобок" — ведуча В. Масира, „Червона Шапочка" — ведучі М. Суп і Д. Маковський, „Завзятий півник" — ведучий Р. Чубатий.

Учні виступали в подвійних ролях, як: Р. Асмар — зайчик і дерево; В. Беришай — бабуся, ріпка, дівчинка; Л. Брездень — комарик, піч, зайчик, суниця; С. Браун — мишка, зайчик; М. Чіхон — дроворуб; Р. Чубатий — король жаба, їжак, ведмідь; Т. Гаксток — лис; А. Квітковський — жабеня — Гульк, колобок, вовк, зайчик; Д. Маковський — тато; В. Масира — служка-жаба, сова, курочка; Н. Матті — зайчик, дерево; З. Микуляк — гуска, внучка, Червона Шапочка; Д. Новачок — гусак, Сірко, їжак, оса; Л. Пишняк — дівчинка, сонячні проміння, квочка; М. Слободян — мама, баба, вовк; М. Степньовська — фея, лисиця; М. Суп — принц-жаба, гусак, дід; М. Теболт — котик, мама; П. Вроблевський — принц-жабка, молочна річка, завзятий півник; Л. Журківська — принцеса-жабка, черешня, вовк, суниця.

Всі діти грали свої ролі з натхненням, як досвідчені актори, і дуже подобались глядачам, чаруючи свободою і комічною грою. Костюми милували око глядачів своєю пишністю і барвистістю. Наші наймолодші актори показали себе дуже талановитими, розкрив-шись зі сторони, якої ми, в школі, ще ніколи не бачили — це справді їх перші кроки в творчій майстерні. Постановка п'єси дала присутнім нагоду переконатись, яке важливе завдання виконує наша школа, бо зі сцени лунала чиста українська мова. Це є доказом необхідности існування нашої школи.

Тут належить щира подяка оо. Василіянам церкви Непорочного Зачаття та св. Йосафата Р. Лукавому та В. Салковському за щиру турботу і невтомну працю для наших шкіл. Хор нашої школи і учні 12-ої кляси під вмілим керівництвом музичного режисера і дириґента Христини Липецької при фортепіяновому супроводі Марії Лончини Лісовської виконав гарно народні пісні. Вдячні глядачі нагороджували всіх теплими та довготривалими оплесками, виявляючи тим своє захоплення та признання.

Всю працю по підготові і проведенні п'єси з великою любов'ю і відданістю проводили Андрій Смик та Світлана Плошанська — керівники кляси та вчителі української мови в нашій школі. Характеризувала — Люба Кутаста, а технічна допомога — Т. Гокстон, А. Гнатюк, Д. Мензо і М. Тоблянський. Після вистави клюб батьків при школі на чолі з Л. Вроблевською гостив усіх присутніх смачним буфетом.

В цей весняний вечір батьки та гості розходилися по своїх домівках і були вдячні педагогам та дітям, нашим учням, що подарували їм такий чарівний вечір, повний творчої наснаги, та повели нас в дивовижний світ української казки.

Христина Годів-Юзич

Перший світовий з'їзд Гуртків Плекання Української Мови

Одною з ділянок діяльности Української Світової Спілки Професійних Учителів (УССПУ) — це відродження української мови в українському народі, де б він не проживав на земній кулі. Мова — це один із чинників ідентифікації приналежности людини до даного народу. Ми вже тепер переживаємо тяжкі часи, в яких тратимо найздібніших людей через асиміляцію в чуже середовище, а з тим ослаблюємо українську 65-мільйонну (проф. В. Кубійович) націю. Є загроза, що велика, прекрасна і культурна українська нація може зникнути з лиця землі. Щоб так сталося, то для цього змагають недруги нашого народу різними методами, навіть вдаючись до фізичних вбивств поодиноких чільних осіб. Та історія доказує, що впродовж понад триста років невільництва нашого народу противники його існування не знищили.

Сьогодні, при так високо розвиненій технології, така можливість є! Знаємо, що комуністична система за один рік 1932/33 знищила голодомором біля десять мільйонів нашого народу. Знаємо, що та ж система Чорнобилем знищила вже сотні тисяч нашого народу, а мільйони терплять і очікують смерти. Знаємо, що й у теперішній Україні народ терпить з багатьох відомих причин через наших недругів і брак правдивої любови до українського народу, його культури і мови від національно несвідомих керівників таки нашого кореня. Загроз для існування і нормального розвитку нашого народу багато. Знаємо, що багато наших організацій, виконавши свою корисну функцію в даний період часу, заникли, а деякі заникають, бо настали інші важні вимоги для існування і розвитку української нації в світі. Настав час перебудови нашого народу і наставлення його на новий шлях, шлях його величі і важности ролі у світовому маштабі, як висококультурного і розвинутого народу. Ми мусимо пробудитись з летаргічного сну і заангажувати всі шари нашого суспільства у широкому світі, привернути до нашого народу навіть тих, що з різних причин покинули наші ряди. Подумаймо лише, що жиди і п'ять разів менша нація як ми, а яка їх роля у світі!

Ідея Української Світової Спілки Професійних Учителів (УССПУ) — велика. Існування цієї організації має гарне майбутнє. Доки на світі будуть діти, доти потрібні школи, а з ними і вчителі. Присутність УССПУ для добра нашого народу є необхідністю сьогодення. Після батьківського контакту з дітьми є контакт вчителів. Тому і під опікою УССПУ постало світове єднання української молоді під назвою Гуртки Плекання Української Мови (ГПУМ), тому що українська мова є цементом нашого народу, а головно те, що цей цемент під сучасну пору є у загрозливій небезпеці. Такі гуртки під проводом УССПУ постали вже у багатьох країнах світу. Тисячі української молоді стали їх активними членами та переводять у життя відповідні програми.

Доказом цього є відбутий перший світовий з'їзд ГПУМ у Києві минулого серпня, на якому брали участь біля сотні делегатів ГПУМ з широкого світу під опікою вчителів-членів УССПУ і батьків-помічників. Яке прекрасне переживання було в ті дні у Києві. Посадник міста Києва дост. Олександер Омельченко прийняв всю українську молодь дійно по-батьківськи. Діти майже з 20-ти країн світу і областей України зустрілись разом і нав'язали дружні контакти. Всі спілкувались рідною українською мовою, хоч з різними акцентами, бо ж приїхали з різних країн. Там вони відчули, що належать до великого і прекрасного українського народу. Цей перший світовий з'їзд ГПУМ став початком чогось великого у нашому народі. Вже підготовляємо другий такий з'їзд. Наша гарна дітвора чекає на нього нетерпеливо, про що говорять їхні листи до нас. Українську громаду просимо нам допомагати, а українській пресі ми щиро вдячні за поміщення наших дописів.

На кінець хочемо поінформувати українську громаду, що у Філядельфії організується вже четвертий ГПУМ. Ми закликаємо наше професійне вчительство України, Америки, Канади й інших країн світу, а головно членів УССПУ організувати ГПУМ і зголошувати їх у нас. Листи слід надсилати до: UWAPE, Attn.: Z. Kvit, 804 N. Woodstock St., Philadelphia, PA 19130.

З. Квіт

Подяки з Казакстану українцям в Америці

Як радіють, цінять і дякують наші люди в Казакстані за допомогу від Ради Оборони й Допомоги Українцям при УККА можна б багато говорити, але найбільше справедливо буде, коли почуємо, що вони самі пишуть. За пожертви наших громадян добродіїв Управа РОДУ вислала найбільше потребуючим пачки з харчами і одягом на 40 поданих адрес товариством „Рідне Слово ім. Т. Шевченка" із Караганди. За дорученій і поділені посилки, крім листів з підписами відборців, ми одержали довгого листа з подяками і побажаннями жертводавцям. Подаємо його в скороченні.

„Пане Іване й Шановна управо РОДУ! Ми виконали Ваше доручення. Допомогу одержали всі нещасні старці та інваліди першої групи, що є фізично пошкоджені, сліпі, глухі, каліки та й такі, що мають по дві або й більше хвороб. Всі вони є заслужені перед нашою батьківщиною Україною і тепер змушені доживати віку на чужині. В рідній Україні, за яку боролись і страждали, тепер вони непотрібні, але й тут для них місця немає. Цікаво було спостерігати, як вони реагували може й на перший дарунок у їхньому житті. Коли вручаючи допомогу, ми говорили, що це від українців з Америки, то їх обличчя сіяли радістю, здавалось, що їх зморшки розгладжувались, а очі сміялись. А 90-літня Параска Процюк, що доживає в будинку старців, в сльозах кинулась цілувати наші руки. Ні бабцю, не нам дякуйте, а братам українцям із Америки. Бога буду молити за них, прошептала старенька.

Юхим Мищук просить переказати, що він висловлює від себе й друзів повстанців УПА із сорокових років Управі РОДУ і співробітникам та жертводавцям велику вдячність. Ваш дарунок тепер, як ніколи, є великою допомогою в нашій нужді. Нехай Вас Господь благословить і допомагає Вам, щоб Ви ніколи не збідніли, як зараз ми тут.

Сліпий інвалід першої групи Василь Пович, член ОУН, колишній станичний і районовий, скаржиться, що живим попав у руки НКВД і коротає свій вік. З глибин душі дякує всім добрим людям в Америці й радіє, що буде легше померти, бо хтось вже знає про нас.

Колишня зв'язкова УПА Марія Стасюк сказала, що буде молитись за Вас. Вона не оплакує свою долю, тільки просить переказати, що її брат Михайло, не здався живим, останньою кулею відібрав собі життя.

„Дорогі брати співвітчизняники, Ваші подарунки є не тільки великою матеріяльною, а ще більшою духовою допомогою, бо Ви піднесли нас на дусі й вірі, що буде краще. Таких людей, зараз, потребує Україна", — сказав П. Б.

А під кінець і наша Управа приєднується з глибокою і щирою подякою Управі РОДУ й всім жертводавцям, за Ваше зрозуміння і доброту, дай Вам, Боже, здоров'я і всіх благ. За Управу, Омелян Михальчук".

Прочитавши ці листи, Управа РОДУ рішила поділитись з вами радістю і смутком цих людей, а заразом подякувати й вам за вашу добродушність і зрозуміння допомоги нашим рідним, направду терплячим в далекій чужині.

Також повідомляємо, що в короткому часі подамо до преси перші листи жертводавців допомоги українцям в Казакстані. Рівнож, закликаємо і просимо всіх людей доброї волі складати свої пожертви для терплячих в Казакстані. Пожертви просимо слати на адресу: UCCA — RODU, 203 Second Ave., New York, NY 10003. За інформаціями слід телефонувати: І. Буртик (973) 779–4063.

Д-р Уляна Супрун

ПІД ТИСКОМ ПРОТЕСТІВ індонезійський президент Сугарто у вівторок, 19-го травня, повідомив про пляни закінчити свою 32-річну авторитарну владу та заявив, що відійде після впровадження довгобажаних політичних змін і парляментарських виборів. У своїй 15-хвилинній промові, котру передавано на крайовій телевізійній мережі він підкреслив, що парляментарських вибори відбудуться „якнайшвидше це буде можливо". Одначе тисячі розгніваних демонструючих студентів обступили парлямент і домагалися його відходу негайно. Багато з демонструючих кажуть, що процес здійснення політичних змін може тривати місяцями під захистом індонезійських просугартських збройних сил, які таким способом продовжать його урядування. Не зважаючи на повідомлення Сугарта та скептичні міркування маніфестуючих студентів, існує загальне сподівання, що президент Сугарто буде таки змушений відійти скорше, бо, як виглядає, він зовсім не може збагнути існуючої ситуації в країні.

Спільне свячене у Вілліямставні

Спільне свячене уже стало традицією нашої малої громади Вілліямставн. 3-го травня по Службі Божій всі перейшли до домівки, в якій столи накрито по-святочному на це спільне свячене, на яке прибули і запрошені гості, так що домівка була виповнена.

Свято відкрив о. Іван Цюрпіта, поблагословив і посвятив усі Божі дари та з усіма присутніми поділився свяченим яйцем. Коли всі зайняли свої місця, нижче підписаний всіх привітав словами „Христос Воскрес!" та зложив побажання в кріпкому здоров'ї дочекати других свят Христового Воскресіння. Розказав про святочні звичаї на рідних землях, гаївки, посвячення великодних снідів і як родина засідає і спільно споживає. А закінчив словами „Многая і благая літа" для пань, що приготовили спільне свячене, та для всіх присутніх. По відспіванню „Многая літа" присутні весело провели цей час.

Олександер Кобаса